

SERBIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SERBE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SERBIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)

Mardi 3 mai 2005 (matin)

Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Напишите коментар на један од ниже наведних одломака:

1. (a)

Ура! У рат! У рат! — ори се из кафана.
 Пескар и Мандил Афера љубе се и скачу:
 — Јунаци! — вичу углас — унапред вам срећ-
 не ране!

5 Смрди ракија и пиво.
 Људи се смеју и плачу.

Заставе су мрачне у мраку. Све је мрачно и
 страшно.

Лјуди су дивље задригли, прљави, знојави,
 смрадни,
 само је мама бела
 сва бела као брашно:
 — Убићу те, грли тату,
 јусуди се само и падни
 у овом глупом рату!

Ја плачем, тако је мрак.
 Тата ме љуби и гребе брком влажним од пива:
 — Ко се боји и плаче није Србин, ни јунак.
 Ја плачем.

20 Улица је пуна
 ветром опрлених људи.
 Дим ноћни им свима
 гар мисли сакрива.

Оскар Давичо: Детињство
 Трагови, Просвета Београд, 1969

- Како је песник приказао ситуацију у овој песми?
- Какав је његов став према тој ситуацији?
- Издвојите стихове из којих тај став произлази.
- Како сте ви реаговали на ову песму?

1. (6)

У тами слутиш присуство Душанове жене, бивше жене, говори он. Лаже. То је једна несрећна жена која је због њега отишла у рат, превијала борце, прекинула школовање, једну, па другу трудноћу, осудивши себе на јаловост и сумњу да ли је уопште жене. Он то зна. У отровно јасној светлости ти видиш вас троје: њега, који покушава да јој измакне; њу, којој је он све; себе, која желиш да мрзиш себе, али се заправо себи дивиш, иако победа над једном женом као што је Велинка Дивац није победа, већ гадост. Он је кукавица, ти си кучка! Оптужујеш себе, али једино стваран у теби је лик Велинке Дивац. Видиш је како седи и чека, лицем окренута ка вратима, под жутом светлошћу стоне лампе, док око њене осамљене куће снег затрпава дивље кестенове и трагове аутомобилских гума, које је Душан одлазећи уцртао на стази. Својим непомичним лицем она ослушкије пролажење аутомобила јер ту, на врху Дедиња, људски кораци су ретки. Тако она препознаје звук Душановог мотора, као што је двадесет година раније, борећи се по Романији и Зеленгори, у најглувљој црној ноћи, препознавала звук његовог митраљеза, док су око ње стењали рањеници.

Касније, он је био уверен да га је она тим чекањем спасла, као да га је дозвала себи и светлости из пораза и смрти. И јесте. Обадвоје су то знали. Јер те ноћи, на узвишици коју је он брањио, сви су изгинули. Једини се он пробио из црног прстена немачке опсаде и дошао у земуницу. Сада га она опет чека, а ти си нови црни прстен који јој га одузима. Можда не ти? Можда чежња његова да буде млад и ведар, као што је био пре него што је почeo рат; као што је био пре оне ноћи у земуници кад је допузио к њој, а она га препознала, иако му је лице било крватни божур с кога су висили дроњци коже.

— Ништа, ништа — рекла му је. — Ушићемо ти лице и бићеш као што си био! — Радила је затим нешто око његовог лица уз помоћ батер-лампе, а на уснама јој је био осмех с кога је просијавала двострука светлост: патње и радости. Тада осмех он није разумeo.

45 Ти га разумеш. Да није осакаћен, ти би желела да буде. Тако би га имала стално, тако би га имала увек.

Гроздана Олујић: Дивље семе
Просвета Београд, 1967

- С каквим је успехом аутор приказао ситуацију у овом одломку?
- Ко су главни ликови и какав је њихов однос?
- Истакните делове текста који бацају светлост на тај однос.
- Опишите вашу реакцију на овај текст.